

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213231621
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1213231621.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, v právnej veci navrhovateľky: P.Á. W., M.. XX.XX.XXXX, B. XX, L., proti odporcovi: L. W., M.. XX.XX.XXXX, D. X, Q., zastúpeného: GARANT PARTNER legal, s.r.o., so sídlom Einsteinova 21, Bratislava, IČO: 36 856 380, o zvýšenie výživného, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 10.04.2014, č.k.1 7C/271/2013-49, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti (vo výrokoch o bežnom a zročnom výživnom) mení tak, že odporca je povinný počnúc dňom 14.10.2013 platiť na výživu navrhovateľky sumou XX euro mesačne, ktorú je povinný platiť vždy do 10-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Zročné výživné za obdobie od 14.10.2013 do 10.4.2014 vo výške XX,XX euro sa povoľuje odporcovi splácať v mesačných splátkach vo výške XX euro mesačne spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia .

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č.k. 6C 314/98-70 zo dňa 25.6.2001 v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľke.

Navrhovateľke sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa počnúc dňom 14.10.2013 zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu voči navrhovateľke na sumu XX euro mesačne,

ktorú mu uložil plniť vždy k 10-temu dňu v mesiaci, zročné výživné v sume XX,XX euro mu povolil splácať v mesačných splátkach vo výške XX euro spolu s bežným výživným a vo zvyšnej časti návrh zamietol. V rozhodnutí deklaroval zmenu rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 6C 314/98-70- zo dňa 25.6.2001 a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 62 ods.1,2,4,5, § 75 ods.1, § 77 ods.1 Zákona o rodine, § 75, § 78 O.s.p., keď po dokazovaní vykonanom v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu navrhovateľky. S vykonaného dokazovania zistil, že výživné bolo navrhovateľke určené v roku 2001, odkedy uplynulo takmer 13 rokov a vyživovacia povinnosť odporcu voči teraz už plnoletej dcére od októbra 2013 študujúcej na Ekonomickej fakulte Univerzity L. Q. F. Q. Q. naďalej trvá. Odporca platí navrhovateľke výživné vo výške XX euro stanovené

v roku 2001 v čase, keď príjem odporcu predstavoval približne XXX euro mesačne a odporca mal v tom čase ďalšiu vyživovaciu povinnosť aj voči synovi L. vo výške XX,XX euro. Z vykonaného dokazovania ďalej zistil, že v súčasnej dobe je jediným príjmom odporcu je invalidný dôchodok vo výške XXX euro. Súd prvého stupňa mal za nepochybné, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene okolností na strane navrhovateľky, ktorá začala študovať na vysokej škole v Banskej Bystrici (s čím sú nevyhnutne spojené zvýšené výdaje) a doposiaľ stanovené výživné vo výške XX euro jej rozhodne nemôže postačovať na krytie ani len nevyhnutných a základných potrieb. Podľa názoru súdu prvého stupňa pri zohľadnení nevyhnutných nákladov na strane odporcu (vrátane poisťného XX euro, telefónu XX euro a cestovania za sestrou do Senca osobným motorovým vozidlom) je v finančných možnostiach odporcu prispievať na výživu svojej dcéry sumou XX euro. Konštatoval, že vyživovaciu povinnosť majú k navrhovateľke obaja rodičia a je predpoklad, že matka navrhovateľky (ktorá momentálne nemá žiaden zdroj príjmu) si zabezpečí napr. formou brigád finančné prostriedky, aby rovnako ako otec mohla podporovať svoju dcéru v štúdiu na vysokej škole. Ak by potom obaja rodičia prispievali dcére rovnakým dielom po XX euro , bola by táto schopná si svoje náklady pokryť.

Zročné výživné od podania návrhu do rozhodnutia súdu, t.j. do 10.04.2014 (za 5 mesiacov a 27 dní vo výške XX,XX euro) súd povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po XX euro spolu s bežným výživným. Vo zvyšnej časti návrh zamietol, pretože výživné nad súdom stanovenú sumu považoval za neprimeranú osobným a majetkovým pomerom na strane odporcu.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. s prihliadnutím, že navrhovateľke žiadne trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietne. V odvolaní uviedol že po uhradení nevyhnutných mesačných výdavkov mu zostane peňažná suma vo výške 140 euro mesačne, z ktorej musí uhrádzať náklady spojené so stravou ako aj iné nepredvídané výdavky. Jeho výdavky na telefón a automobil sú odôvodnené zdravotným stavom neumožňujúcim mu viesť bežný život pre jeho problémy s chôdzou. Súd v nadväznosti na výsluch navrhovateľky nebral v úvahu ani skutočnosť, že táto bola v čase medzi ukončením stredoškolského vzdelania a začiatkom štúdia na vysokej škole zárobkovo činná a že žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý je zamestnaný. V priebehu odvolacieho konania odporca dňa 26.8.2014 súdu oznámil, že podľa jeho informácií už navrhovateľka nie je študentkou denného štúdia na Ekonomickej fakulte Univerzity L. Q. F. Q., keď overenie tejto informácie mu študijné oddelenie Ekonomickej fakulty odmietlo potvrdiť.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti odporcu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správny skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj dostatočne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu odkázaného na neho výživou, je zistenie ich skutočných príjmov ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy maloletého dieťaťa a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod..

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zák. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane detí alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom, a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ustanovenia z § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zák. o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, resp. ploletých detí odkázaných výživou na rodičoch, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa, v ktorom bola s účinnosťou od 14.10.2013 zvýšená vyživovacia povinnosť odporcu na sumu 50 euro mesačne je treba prisvedčiť záverom súdu prvého stupňa o tom, že na strane oboch rodičov a i plnoletej navrhovateľky bola zistená podstatná zmena pomerov odôvodnená už len samotným plynutím času od posledného rozhodnutia súdu o výške vyživovacej povinnosti odporcu k v tom čase maloletej navrhovateľke (v roku 2001). Je treba sa stotožniť so záverom súdu prvého stupňa v tom, že potreby v tom čase 9 ročnej navrhovateľky a jej potreby v súčasnosti sú druhovo a rozsahovo úplne odlišné, nadväzujúce na rozsah jej základných potrieb súvisiacich so zabezpečením bývania, stravy, ošatenia, lekárskej starostlivosti a nákladov na štúdium. Je nepochybné, že k podstatnej zmene pomerov došlo i na strane odporcu v súvislosti s tým, že tento je poberateľom invalidného dôchodku znamenajúceho isté obmedzenie jeho možností pracovať a dosahovať príjem. Prihliadajúc na výšku jeho príjmu v čase poslednej úpravy súdu (do XXX euro mesačne) a i počet vyživovacích povinností (k navrhovateľke a i jej bratovi) nemožno však konštatovať, že na strane odporcu nedošlo k zmenám v otázkach jeho finančného zabezpečenia - v súčasnosti je jeho príjem pri zníženom počte vyživovacích povinností vyšší ako v čase posledného súdneho rozhodnutia.

Na základe uvedeného je potom rozhodnutie súdu prvého stupňa v otázke zmeny pomerov (14.10.2013 kedy navrhovateľka podala návrh a bola študentkou Ekonomickej univerzity L. Q. F. Q. Q.) a i vo výške určeného zvýšeného výživného vecne a právne správne. Odvolací súd poznamenáva, že určené zvýšené výživné predstavuje len minimálnu čiastku odvíjajúcu sa práve od obmedzených možností a schopností povinného odporcu dosahovať okrem dávky invalidného dôchodku aj iný príjem.

K odporcom v priebehu konania oznámenej skutočnosti o tom, že navrhovateľka údajne prestala byť študentkou vysokej školy (nepodloženej žiadnym dôkazom) treba uviesť, že táto skutočnosť nemá význam k posudzovaniu správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v čase jeho vyhlásenia z dôvodu, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak , ako ho zistil súd prvého stupňa (§ 213 ods.1 O.s.p.). Uvedené znamená, že ak by navrhovateľka i naďalej trvala na vyživovacej povinnosti odporcu (pri ktorej je podstatným odkázanosť dieťaťa výživou na svojich rodičoch), má odporca možnosť samostatným návrhom podaným na miestne príslušnom súde žiadať o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti.

Za právne nepodstatné posúdil odvolací súd i námietky o zamestnanosti navrhovateľky medzi obdobím od ukončenia stredoškolského štúdia a nástupu na vysokú školu nespádajúceho do rozhodného obdobia posudzovaného v prejednávanej veci a i námietky o spolužití navrhovateľky so zamestnaným partnerom, ktorý nemá k navrhovateľke vyživovaciu povinnosť.

K zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. odvolací súd pristúpil len v záujme formálnej správnosti rozhodnutia, v ktorom absentuje určenie miesta plnenia pri bežnom výživnom a lehota na plnenie pri zročnom výživnom za obdobie od 14.10.2013 do 10.4.2014.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods.1 v spojení s ust. § 142 ods.1 O.s.p., keďže navrhovateľka majúci plný úspech v odvolacom konaní si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.